

Naročnina
za državo SHS:
za celo leto naprej Din. 120—
za pol leta " " 60—
za četiri leta " " 30—
za en mesec " " 10—
za inozemstvo:
celoletno " " Din. 210—
mesečno " " 18—
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " Din. 15—
v inozemstvu " " 35—
Posamna štev. 75 par.

SLOVENEK

Gene Inzeratom:
Enostolna petlinna vrsta malih
oglasov po K 4— in K 6—
veliki oglas nad 45 mm višine
po K 8—, poslana itd.
po K 12—.
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in dneva po prazniku
ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKSL.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 5/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglašje,
zagreb 9.011, sarajev. 7563, praške in dunaj. 24.797

Fašisti proti goriški deželi.

Kakor je znano, je goriški deželni odbor, v katerem se Slovenci nahajajo v manjšini, sklenil z ozirom na dogodke v kobaridskem okolišu resolucijo, s katero je ostro obsodil oskrunjenje vojaškega spomenika na Krnu kot zlodejstvo nekaterih zločincev, obenem pa tudi enako ostro ožigosal »nasilstva, izvršena na osebah in imetju v Drežnici in Kobaridu«, ki jih je označil za vandalizem nad nedolžnimi državljani in za onečaščenje kulturnega simbola slovenskega. Deželni odbor je odločno protestiral proti namenu nekaterih političnih skupin, ki hočejo odgovornost za oskrunjenje krnskega spomenika navaliti na korporacije in državljane, ki obsojajo oni čin in niso v nobeni zvezi z njim in ki branijo v polni zavesti, da s tem pomagajo domovini in njenemu mirnemu in civilizatornemu uveljavljanju v njenih novih pravičnih mejah, krajevne posebne uredbe, ohranitev samouprave, in ki se bore za njihov nadaljni razvoj. V znak ostre obsodbe vandalizma, izvršene na krnskem spomeniku, je daroval deželni odbor goriški 8000 lir v korist vojnih sirot goriške dežele, enako 8000 lir pa kot prvo pomoč nedolžnim žrtvam krivičnih represalij v občinah krnskega pogorja.

Pretekli so skoraj že trije tedni po oskrutitvi krnskega spomenika in 14 dni je že minilo po fašistovskih grozodejstvih na Kobaridskem, ali državne oblasti še danes niso dognale, kako je nastala ona poškodba na spomeniku in kdo jo je zakrivil. Aretirali so šest oseb, med njimi dva pastirčka, ki sta našla pri spomeniku shranjeno spominsko knjigo; ali dognano pa je ni, ali je v resnici kdo poškodoval spomenik s hudobnim namenom, ali če ni nastala poškodba morda po strelu. Spomenik stoji čisto na vrhu Krna. Vrh spomenika je tvorila kovinasta zvezda, težka bakrena spominska plošča pa je bila pritjena na spomeniku kaka dva metra od tal, brez odvoda k zemlji. Lahko je, da je strela udarila v zvezdo in jo pokvarila ter preskočila na izolirano ploščo in jo odtrgala. Vkljub tej na dlani ležeči možnosti oblasti še do danes niso odredile strokovnjaške preiskave, pač pa drže v zaporu ljudi, iz katerih hočejo izsiliti priznanje, da so oni oskrunili spomenik! Kakor so orožniki in vojaki mirno gledali, kako so fašisti počenjali svoja grozodejstva, tako tudi sedaj oblasti mirno gledajo, kako se naše nedolžno ljudstvo še vedno razkričava kot tolpa zločincev, proti katerim je dovoljeno vse, kar si kdo domisli.

Orožniki so mirno gledali, ko so fašisti v Kobaridu zakurili grmado okoli lipe na trgu in kakor divjaki plesali okoli grmade in vlačili na vrvi okoli nje Volaričev kip, ko so zažigali cerkev in streljali v hiše uglednejših tržanov. Gledali so mirno, ko so v Drežnici pretepli naše ljudi in jim zažigali hiše. Nihče ni genil niti s prstom, da bi preprečili ta grozodejstvo! Ravno tako oblasti niso genile s prstom, ko je pred dnevi prišel v Gorico fašistovski poslanec Giunta in vključ vsem vladnim prepovedim sklical fašistovski shod, na katerem se je sklenila resolucija, ki pravi: 1. da je deželni odbor pokazal očitno solidarnost z odgovornimi moralnimi povzročitelji oskrutitve na Krnu; 2. da se izraža v sklepu deželnega odbora sovražstvo, srd in balkanska zlobnost slovanskih elementov in nekaterih takozvanih Italijanov proti plemenitim fašistovskim oddelkom, ki so šli maščevati krnske mrličke, in 3. da podpirajo nekateri italijanski listi delo slovanskih krogov, kateri hočejo polagoma in z rafinirano premetenostjo ustvariti sovražno razpoloženje proti državi. Resolucija poziva vladno, naj posveti svojo pozornost sramotnemu zadržanju goriškega deželnega odbora ter naj deželni odbor — odstavi. Če pa ostanejo še nadalje taki ljudje na svojih mestih, bodo fašisti primorani delati na lastno pest in bodo v ta namen uporabili vse sile bojnih oddelkov III. cone!

Ali je mogoče, da bi se kje na svetu v kaki civilizirani državi mogla skleniti taka resolucija?! Kje je mogoče, da bi

kaka politična organizacija na javnem shodu in v javnem časopisu grozila vladi, da bo z oboroženimi oddelki preko vseh zakonov ona odstavljala zakonita javna oblastva, ako se vlada ne pokori njenim zahtevam?! Kje na svetu bi se našla vlada, ki bi mirno trpela, da se mečejo v svet take grožnje, ki ogrožajo življenjske koristi cele dežele ter imetje in življenje nešteti državljani?! In vse to je naperjeno v prvi vrsti proti našim ljudem, proti našemu narodu proti njegovemu imetju in življenju!

Ali bomo tudi mi mirno gledali, kako se ogroža in uničuje obstanek naših krvnih bratov onstran meje? Ali bomo tudi mi mirno gledali, kako bodo fašisti vdirali v goriški deželni odbor in uničevali z njim edino javno oblastvo, kjer je še nekaj pravice za naš narod, in kako bodo potem divjali po deželi, pustošeč slovenska polja in požigajoč slovenske vasi ter

z gorjačami, samokresi in bombami ubijajoč naše brate?! Ne! Vsa jugoslovanska javnost mora kakor en mož vstati proti tem divjaškim fašistovskim nakanam! Od Triglava do Balkana, od Mure do Vardarja in Bojane naj gre en sam klic: Ne dopuščamo, da bi naši bratje izkrevaveli pod fašistovskim terorizmom! In ne samo z besedo, temveč tudi z dejanji jim je treba priskočiti na pomoč. Saj vemo, kje je Lah najbolj občutljiv. Nobene pare več za laško blago! Noben jugoslovanski trgovec in industrialec na tržaški vzorčni sejem, nobenemu Lahu prostora za razstavo na ljubljanskem! Proč od Trsta, proč od Italije z našim denarjem! Kdor se ne drži tega gesla, je izdajalec naših smrtno ogroženih bratov! Tak mora biti naš odgovor na fašistovske grožnje!

Provizijsko posojilo v finančnem odboru.

Belgrad, 10. julija. (Izv.) Danes dopoldne je imel sejo finančni odbor. Nadaljevala se je razprava o ameriškem posojilu. Ob tej priliki je ponovno govoril v imenu Jugoslov. kluba posl. dr. Duličić, ki je ostro kritikoval to posojilo. Naglašal je, da posojilo za sedaj še ni tako nujno potrebno, da bi se moralo skleniti za vsako ceno. Glavni del posojila je namenjen za zgradbo jadranske železnice in ta stvar ni tako silno nujna, da bi se ne moglo počakati 1 ali 2 leti, ko bodo morebiti razmere ugodnejše. Poudarjal je, da ni pametno sklepati v sedanjem težavnem finančnem položaju tako veliko posojilo pod tako neugodnimi pogoji, pod katerimi postanejo posojilodajalci tako močen činitelj v inozemstvu, ki bodo diktirali interesentom, da naj dinar pada in ne raste. Oni imajo v naši državi porabiti največji del posojila in z ozirom na to bodo storili vse, da se poslabša kurz dinarja. Njihov trud bo stremil predvsem za tem, da bodo dobili za dolarje čimveč dinarjev. Pa tudi z druge strani posojilo ni umestno. Mi namreč dobimo 25 milijonov dolarjev, kar predstavlja po današnjem kurzu 560 milijonov dinarjev. Ako bi se za dolar dobilo kakor pred letom dni 40 dinarjev, bi vlada dobila 280 milijonov dinarjev, kar bi ne bilo dovolj niti za polovico del, če se upošteva, da še ne bo kmalu padla draginja mezd, materiala in živil. Govornik je tudi naglašal, da nismo v tako ugodnem položaju, da bi mogli kar 560 milijonov dinarjev porabiti za najnужnejše popravne prometa. Ako se tudi sklene posojilo, bomo dobili od 25 milijonov dolarjev efektivno samo 10 milijonov dolarjev, od ostalih 15 milijonov dolarjev pa bomo izgubili tri milijone na kurzu, 2 milijona na izplačilu obresti za prvo leto,

1 milijon dolarjev pa na provizijah in ostalih stroških. — O isti stvari je govoril tudi posl. Stanovnik, ki je izjavil, da se zakon o državnem posojilu ne more sprejeti, ker bi bil na škodo vsej državi in bi bil v trenutno korist samo enega dela. Ako pa se sklene posojilo, naj bi se primerno porazdelilo, da bi bilo trajne koristi za vso državo. Nadalje je govornik obrazložil, da vlada ne vrši svojih obveznosti napram prečanskim krajem. Vlada noče priznati vojnih posojil, ki so jih naši državljani podpisovali, prisiljeni od avstrijskih oblasti. Vlada noče niti izplačati 20% odteglaja pri žigosanju bankovcev. Grajal je vlado, da se premalo ozira na Slovenijo. Končno je zahteval, naj se zgradi zelo važna železniška proga Črnomelj—Vinica—Roka—Sevnica—St. Janž, kakor tudi nekatere ceste v Sloveniji in da naj regulira ljubljansko barje. — Za njim je govoril posl. Gjonović, ki je nastopil proti temu, da bi bil sprejet zakon z dvema pogodbama. Zahteval je, naj se sklene samo ena pogodba. Glede prve pogodbe z družbo za zgradbo jadranske železnice je izjavil, da se niti ne ve, s kom se sklepa pogodba in kdo je v tej družbi. Nadalje je poudarjal, da je posojilo za sedaj neprimerno in da bo slabo vplivalo na naše razmere. Popravila prometa v sedanjem času so predraga, zlasti ako bi se za to porabilo celo posojilo in ako se morajo plačati v dolarjih. Kritikoval je, da se daje podjetnikom 9% zaslužek, ker je to pri ogromnih delih prevelik dobiček. Končno je zahteval, naj se v zakon vsaj vstavi, katere proge se bodo gradile. — Zadnji je govoril posl. Nedeljković proti posojilu, naker se je seja zaključila, ker se je sestala narodna skupščina.

Seja narodne skupščine.

Belgrad, 10. jul. (Izv.) Na današnji seji narodne skupščine je govoril radikallec Tajsić, ki je napadel ministra Trifkovića in Markovića radi pravilnika o industrijskem fondu, ki da je sestavljen na ta način, da se podpirajo banke. Napadel je tudi zemljoradnike in končno govoril o hrvatskem vprašanju ter reagiral na dr. Trumbićev govor. Za njim je govoril posl. Uroš Brkić o strankarskem režimu v Vojvodini. Končno je govoril posl. Pečanac o hrvatski narodni ideji. Med drugim je rekel, da Hrvati niso želeli zedinjenja na podlagi narodne misli, ker Hrvati sploh niso imeli narodne ideje in so bili samo orožje v rokah avstro-ogrskih politikov. Končno je izjavil, da je bila Jugoslavija teza bivše avstro-ogrskih monarhije, ki je hotela v okviru monarhije združiti južne Slovence. — Seja se nato prekinje ob eni uri popoldne.

Belgrad, 10. jul. (Izv.) Ob petih popoldne se seja narodne skupščine nadaljuje. Govorita socialist dr. Milan Sekulić in potem radikalec dr. Velizar Janković, bivši finančni minister in sedanjí podpredsednik finančnega odbora, ki se ne strinja s politiko finančnega ministra, niti z delovanjem večine finančne odbora. Kritizira finančno politiko vlade in delovanje finančnega odbora. Proračun je nerealen pri iz-

datkih. Postavlja se na načelo varčnosti, ki se pa ne izvaja. Proračun je samo številčen, ne vsebuje pa ravnotežja, ki ga ni mogoče doseči brez novih neposrednih davkov. Brez ravnotežja pa ne moremo popraviti valute. Le z notranjim naporom vseh državljanov bomo mogli doseči zaupanje v inozemstvu. Kljub vsemu temu pa je tak proračun še vedno boljši kakor nobeden, in boljši kakor provizorij. Zaradi tega bo glasoval za proračun. — Besedo povzame zemljoradnik Jovan Popović, za njim pa demokrat Laza Popović, ki izjavlja, da bo glasoval za proračun. — Socialist dr. Milan Korun izjavlja, da bo glasoval proti proračunu. Seja se je končala ob devetih zvečer.

PEČIČ — MARINKOVIČEV NASLEDNIK.

Belgrad, 10. julija. (Izv.) Demokratski klub je na svoji današnji večerni seji sklenil, da prevzame dr. Dragutin Pečić resort ministrstva za notranje stvari.

VSI REVEŽI — SITI.

Belgrad, 10. jul. (Izv.) Danes je minister za socialno politiko odgovoril na vprašanje posl. Brodarja ter izjavil, da je »Ekonom« v Ljubljani prejel milijon dinarjev državne podpore za razdelitev koruze in moke med siromašno prebivalstvo. Ravnotoliko je prejela tudi Zadržna zveza v Celju.

Nesoglasja v demokratskem klubu v parlamentu.

O tem se je že v časopisju precej pisalo. Nikaka tajnost ni bila več, da je imel demokratski klub v Belgradu dolge seje zaradi Andjelicevega članka v »Beogradskom Dnevniku«, kjer je nastopil proti klubovi politiki. Sedaj je nastopil Andjelic v »B. Dnevniku« dne 5. julija odkrito in imenoma proti Pribičeviću, ki da so ga demokrati isti. Pavle Andjelic je splošno prav ugledna in simpatična osebnost v skupščini. Med vojno je bil vojni ujetnik na Madžarskem in je po prevratu organiziral srbske ujetnike ter jih vodil iz ujetništva domov. Spoznal je pri tem razmere v bivši monarhiji na licu mesta in se je vrnil v domovino z učvrščenim prepričanjem, da je za procvit Jugoslavije neohodno potreben sporazum med Srbi in Hrvatimi in popolna enakopravnost vseh plemen (ne samo Srbov, Hrvatov in Slovencev, ampak tudi Nemcev, Madžarov, Arnavtov in ostalih) in vseh konfesij. Saj je videl v Avstro-Ogrski, kam vodi politika hegemonije.

S temi nazori je pa prišel hitro v konflikt s — Pribičevićem, ki je koncem leta 1918. dal zapreti Radića, kar je bila po Andjelicevem mnenju »prva i najveća politička pogreška«.

Zato se je obrnil 22. decembra 1918 (po srbskem starem koledarju) na ministra Ljubo Davidovića in je protestiral proti temu, da so Radića zaprli, ter napovedal slabe posledice tega koraka.

Sreski načelnik je pa to pismo prestopil, ga izročil vojnemu poveljstvu in Andjelic je bil obtožen, da pripravlja revolucijo.

A stvar se je zopet poravnala in Andjelic je bil izvoljen za poslanca v ustavotvorno skupščino kot nasprotnik radikalcev, o katerih trdi, da so l. 1908. prenehali biti načelna stranka, je vstopil v demokratski klub in bil vsled političnih razmer prisiljen, da vztraja v stranki, da si se s številnimi koraki radikalno-demokratske koalicije ni strinjal.

Sedaj pa dozivlje v »B. Dnevniku« vse, ki jim je po teži, da bodo v naši državi za vse enake pravice in enake dolžnosti, naj se koncentrirajo. Upa, da bodo k novi skupini, ki hoče ohraniti čista načela prave demokracije, pristopili tudi mnogi Hrvati, »koji su siti svoga g. Radića, kao što smo mi siti našeg g. Pribičevića i njegovog radikalnog separatizma: isključivosti«.

Imamo torej odkrito bojno napoved Pribičeviću in njegovemu sistemu.

Priprave za prevrat v Rusiji?

Berlin, 10. julija. (Izv.) Iz Pariza poročajo: »New York Herald« objavlja senzacionalne podrobnosti o pripravah za obnovo monarhije v Rusiji. Ze delj časa se opaža živahno potovanje med Rusijo in Francijo. Položaj Rusije se slika kot tako grozen, da Trockij ne more več računati na pomoč Francije. Favorit tega gibanja je veliki knez Nikolaj, ki se sedaj nahaja v Cannesu. Vidi se, da bo z boljševisko vlado pri kraju, kakor hitro ne bo več Ljenina. Čudno se zdi, da spravljajo generala Brusilova, o čigar zvestobi do sovjetske vlade so že večkrat dvomili, s predstoječim pučem v zvezo. »New York Herald« objavlja pismo, ki ga je general Brusilov poslal dne 19. junija velikemu knezu Nikolaju in ki sta mu ga dostavila dva vsega zaupanja vredna Francoza, čiju imeni imenujejo. General slika v tem pismu žalostni položaj Rusije in pravi, da so v rdeči armadi mnogi elementi za prevrat. Predvsem je pripravljenih za vstajo mnogo organizacij v vzhodni Rusiji. General vprašuje velikega kneza, ali bi bil pripravljen, da se v danem trenutku postavi na čelo gibanju. General Brusilov prosi nadalje v tem pismu velikega kneza Nikolaja, naj mu pošlje podatke o ruskih krogih, ki so znani velikemu knezu in ki bi bili pripravljeni podpirati tako vstajo kot zaupniki. V tem pismu pravi general Brusilov, da bi se morda dale uporabiti tudi čete vojske generala Wrangla.

Proti krivim geslom.

(Govor dr. Brejca na orlovski slavnosti v Trzinu dne 2. julija 1922.)

(Konec.)

Medtem, ko je na vzhodu zavladovalo krvavo geslo komunizma, pa slepomiši po naših krajih drugo goljufivo geslo, ne radikalno, bolj potuhnjeno, v svetohlinski plašči popularnosti zavito, pa nič manj nevarno in pogubno. No njegove sadove v polni meri okušamo dan na dan zlasti v Jugoslaviji. To je namreč geslo našega laži-demokratizma!

Kaj je demokracija vam je znano. Vlada ljudstva! Prav! To hočejo vse resnično ljudske stranke. Ljudstvo naj odloča v vseh javnih zadevah; ljudstvo naj določa državno obliko, notranjo uredbo države, njega zakone in gospodarstvo. Povsod naj pride do veljave resnična ljudska volja in ljudsko mišljenje. Ljudski glas — božji glas. Država, ki je tako urejena, je res demokratska država.

Kako pa je pri nas? Noč in dan se goni demokrat lajna in se naglašja, da imamo demokrat. urejeno državo. Pa — ali res vlada ljudstvo pri nas? Kajter pa? Ali srbsko, ali hrvaško ali slovensko? Ne eno, ne drugo ne tretje.

Ljudstvo voli sicer svoje poslance, toda narodna skupščina je brez vsake moči, zgolj glasovalna mašina, marionetno gledališče.

Vso moč ima pri nas v rokah mala skupina ljudi, ki so znani pod imenom belgrajske zlahte ali porodice. Če bi imelo res ljudstvo vaje v rokah, bi bil velik del tega nemogoč, kar se sedaj pri nas godi:

Korupcija bi ne cvetela, kakor prej niti v Turčiji; ljudstvo bi se ne dalo izžematati do onemoglosti; država bi ne bila molzna krava za gotove kategorije državljani; ljudskih žuljev bi ne zapravljali na lahkomišeln način; svoboda tiska, zborovanja in združevanja bi se spoštovala; ustave ne bi bilo treba sklepati s kupljenimi glasovi; občinski volivni zakon, ki je dal ženam volivno pravico, bi se ne prekliceval; sploh bi bil nemogoč vsak volivni zakon, ki bi skušal voljo ljudstva potvrditi in izid volitev v korist nekih strank »korigirati«; zapostavljanja kat. Cerkve in zatiranja njenih naprav bi ljudstvo ne dopustilo; ne bi bilo treba vladati z bajoneti in batinami, itd. itd.

Ali ni očitno in vsakemu jasno, da je demokratsko geslo tukaj samo slepilo, samo lim za lahkovorne kaline, samo gledališka maska za spretno in drzne izkoriščevalce ljudstva. Hvala Bogu, da je blesk tega laži-demokratskega gesla že močno obledel, da ljudstvo vedno bolj spoznava, kaj se v resnici skriva za njim in da ni več daleč čas, ko ga bomo položili v grob k njegovemu očetu liberalizmu s pobožnim vzdihom: hvala Bogu, da ga je že enkrat vrag vzel!

Škoda pa, ki jo je in jo bo še naredil, bomo še dolga leta popravljali za njim!

S temi vzgledi, ki sem Vam jih tukaj predložil, sem Vam hotel na kratko dokazati in pokazati, kako pada človeštvo iz ene katastrofe v drugo, kakone more najti nobenega miru več, odkar se da od špekulativnih lažljivih gesel in laži-prerokov voditi, in da ne bo zopet prišlo do umirjenja, dokler se ne povrne k spoznanju, da nobena ideja ne drži, ki se ni ukresala ob ognjišču kršč. resnice, in da nobena zastava ne vodi k zmagi, ki ni bila blagoslovljena v kršč. požrtvovalnosti in ljubezni. Prazni

so vsi poskusi, osrečiti človeštvo na katerikoli drugi podlagi kakor na podlagi kršč. načel. Teh se je tedaj treba držati, po njih se ravnati, potem nam bo zopet bolje na svetu.

Zastavi pa, ki smo jih danes počastili, ti dve zastavi nam pa predstavljata ona praktična gesla, ki se jih moramo predvsem oprijeti. Zastava sv. Jožefa nas kliče h kršč. delu, zastava Orla pa je simbol, znak reda in discipline. Delo in red: ti dve kratki besedici današnji svet mrzi, vendar vebujeta ves in edini praktični program za rešitev iz današnje svetovne mizerije. Brez dela in reda je vse zaman; nobena fraza, nobeno geslo, nobena svetovna konferenca ne pomaga nič. Delati je treba, vsi moramo zopet delati, potem bo prišlo zopet blagostanje, z njim pa mir in zadovoljnost, in veselje do življenja v nas, potem bomo živeli kakor se ljudem spodobi in ne kakor roparske živali; potem bo bodo začeli vračati zlati predvojni časi, po kojih se celumu svetu toži.

Končam. Smatram pa za svojo dolžnost, da poprej še Vam, ki proslavljate danes 25 letnico društva sv. Jožefa, in Vam, ki ste ob 15 letnici društvenega obstoja blagoslovili svojo orlovsko zastavo, izrekam gorko priznanje in čestitkam na dosedanjem delu za probujo naroda in kršč. prosveto. Kličem Vam: Na pravem potu ste! Vztrajajte! Bodite ponosni na svoj kršč. program, visoko dvigajte svoji zastavi: zastavo dela in zastavo reda, in pogumno jih branite vsikdar proti vsakomur v trdni zavesti: da samo v kršč. geslih dela in reda je človeštva spasi!

Shod obrtnikov v št. Vidu pri Ljubljani.

Obrtni shod, ki ga je sklicala šentvitska Obrtna zveza v nedeljo 9. t. m. v št. Vidu, je pokazal obrtnikom z bengalično lučjo pot, ki edina vodi iz nezmožnega stanja, v katerem se nahaja sedaj danes mali obrtnik. Ta pot je organizacija in bratrska vzajemnost. Kapitalizmu se je pod sedanjim režimom posrečilo, da je stisnil v svojo grabežljivo pest vse pridobitne stanove. Posebno kruto je pritisnil na malega obrtnika, tako da danes še komaj, komaj diha. Uboga para mali obrtnik je razdvojen, razne stranke ga imajo za igračo in ga poznajo samo ob času volitev in plačevanja davkov. Nobeden ga ne vpraša, kadar se delajo obrtni zakoni ali se reorganizira bolniška blagajna. On mora molčati in plačevati, ker je pohleven in neorganiziran.

Mlada, žilava obrtna zveza v št. Vidu je dala inicijativo za sestanek obrtnikov z namenom, da se izreče glasen memento vladi in tistim faktorjem, ki jih redi obrtnik s svojimi žulji.

Shod se je popolnoma posrečil. Našemu vabilu so se odzvali zastopniki obrtnikov iz Ljubljane, Dobrove, Komenda, Kamnik, Dob pri Domžalah, Kranj, Bled, Radoljica, Novo mesto, Sv. Jurij pod Kumom, Šmartno, Ježica, Črnuče, Brezovica, Preska idr. Do 150 zastopnikov je prisrčno pozdravil načelnik šentvitske obrtne zveze g. Fr. Zavodnik, na kar je prevzel predsedstvo shoda g. Fr. Brenk, ki je takoj dal besedo g. nar. poslancu Škulju, kateri je živahno pozdravljen v navdušenih in prisrčnih besedah kazal obrtnikom resnilno pot, ki je v organizaciji, samopomoči in v medsebojnem zaupanju. Njegove resnične in iskrene besede so padale kakor udarci na trda srca in jih mehčale, da je vsak nehote priznal: Sami smo krivi, da je tako, treba bo poprijeti drugače! Gospodu po-

slancu Škulju iskrena hvala za res prijateljske besede, ki niso padle na nerodovita tla!

Za njim je povzel besedo g. predsednik J. O. zveze Iv. Ogrin iz Ljubljane, kateri je obširno razložil položaj v okrajni bolniški blagajni, katera je postala v zadnjem času predmet špekulacije in intrig. Vsi protesti, ki se zadnje čase naslovljajo na ta račun, bodo najbrž brezuspešni, ker smo zamudili mnogo. Malega obrtnika nobeden ne upošteva, če ni organiziran. Ravnotako je bilo takrat, ko so kovali zakon o delavskem zavarovanju. Vlada je imenovala v glavni odbor svoje ljudi, ki se na stvar niso razumeli. Zato so skrpicali delavski zakon, od katerega ne bodo imeli nobenih koristi ne delavci ne mojstri. Zahtevo po zavarovanju obrtnikov je vlada ob tej priliki popolnoma prezrla. G. Ogrin je končno pozval navzoče gg. zastopnike, naj obrtnike organizirajo, ker šele potem smemo upati, da se bodo naše pritožbe upoštevale. G. predsednik je za svoja izvajanja žel veliko priznanje. Nato je nastopil g. Rebolj iz Kranja, ki je navdušeno vnel navzoče obrtnike na delo za obrtni napredek, na kar je prebral tajnik ostro resolucijo, ki med drugimi odklanja tak zakon za delavsko zavarovanje in zahteva takojšnjo decentralizacijo okr. bolniške blagajne. Resolucija, ki je bila soglasno in navdušeno sprejeta, se pošlje vladi in Jugosl. klubu. G. poslanec Škulj je obljubil, da se bo ob vsaki priliki zavzemal za težnje obrtnikov.

Po dobro uspelem shodu se je vršil na vrtu gostilne pri Cebav še prijateljski razgovor, pri katerem so se napravili važni načrti v korist zatiranemu obrtnemu stanu. Resolucijo objavimo o priliki.

ZA URADNIŠKE ZAHTEVE.

Belgrad, 10. jul. (Izv.) Posl. Gostinčar je posredoval pri ministru Trifkoviću, naj bi se čimprej uveljavila službena pragmatika za privatne uradnike in uslužbence. Ob tej priliki je pojasnil izpovedbe, ki jih je predlagala osrednja uradniška zveza za Slovenijo. Obenem je zahteval, naj se ukinejo vse točke zakona o draginskih dokladah, proti katerim so protestirali vsi javni uslužbeni.

ZA NADZORSTVO FILMOV.

Belgrad, 10. jul. (Izv.) Posl. dr. Duličić je vložil vprašanje na notranjega ministra radi nemoralnih filmov v kinematografih, nad katerimi se ne vrši zadostna cenzura, ter je zahteval, naj se filmi strogo cenzurirajo, da se onemogoči sistematično zastrupljanje ljudstva.

IZGON MAŽARSKIH PODANIKOV.

Belgrad, 10. jul. (Izv.) Jugoslovanske oblasti so začele kakor v Belgradu, tako tudi v Vojvodini izganjati mažarske podanike. Ta odredba se mora smatrati kot represalija za šikaniranje našega življa po mažarskih oblastih. Tako je bilo v Novem Sadu izgnanih več tovarniških ravnateljev, ki niso jugoslovanski državljani. Iz Subotice so izgnali na Mažarsko okoli 100 rodbin.

GRŠKOBOLGARSKA KONVENCIJA O IZSELJEVANJU.

Belgrad, 10. jul. (Izv.) Iz Aten poročajo, da je minister za zunanje posle predložil parlamentu zakonski načrt o grškobolgarski konvenciji o izseljevanju po mesecu novembru leta 1919.

ZAKON ZA OBRAMBO NEMŠKE REPUBLIKE.

Berlin, 10. jul. (Izv.) Pravni odbor državnega zbora je sprejel zakonski načrt za obrambo republike. Zakon bo veljal pet let. Odbor je odklonil predlog levičarjev,

naj se odpravi smrtna kazen, ki jo določa ta zakon. Zaradi tega ostane smrtna kazen.

EVAKUACIJA VZHODNE SIBIRIJE?

Riga, 10. julija. Čitski radio javlja, da je komandant japonskih oddelkov na daljnem vzhodu izdal proglas, v katerem javlja, da bo japonske čete do konca oktobra evakuiral iz Sibirijske. Do takrat ostanje Japonci popolnoma nevtralni in bi stopili iz rezerve le, ako bi boljševiki prekršili sklenjeni sporazum ter začeli izkvarjati prometna sredstva.

Politične novice.

+ Koncentracija naprednih sil. Tako imenujejo demokratski listi zbor zaupnikov JDS za ljubljansko oblast, ki se je vršil preteklo nedeljo. Koncentracija naprednih sil se je izvršila na ta način, da so bili izvoljeni v predsedstvo in načelstvo sami mladodemokrati, dočim stara struja, ki sploh ni bila na zbor povabljen, ni dobila nobenega zastopnika. Izvoljeni so v predsedstvo dr. Žerjav kot predsednik, dr. Puc kot I. podpredsednik, Ciril Pirc, Josip Turk, Luka Jelenc, glavni tajnik je Jug. Iv. Klepec, namestnik, blagajnik Marn, namestnik Sterlekar; v načelstvo dr. Novak, Ivan Mohorič, dr. Plemeš, zdravnik Avramovič, Mačkovšek, Štembov in dr. Kramer. Pet odborniških mest je ostalo sploh nezasedenih in jih bo načelstvo spopolnilo s kooptacijo, samih mladinov seveda. Tako je stara struja iz demokratske stranke popolnoma izločena, kar pomeni »koncentracijo vseh naprednih sil...« Dr. Kukovec je zagovarjal revizijo strankinega programa na levo in se zavzel za boj proti »reakciji in konservatizmu«. Tega stališča pa dr. Žerjav ni sprejel in tudi v resolucijah ni opazil prav nobenega preokreta na levo, posebno ne, kar se tiče delavstva. Tu čujemo namreč samo o nekaki »reformi« okrajne bolniške blagajne, ki so jo mladodemokrati itak že izvršili s tem, da so uvedli reakcionarno pariteto med delavskimi in delodajalskimi zastopniki. Tudi o stališču napram mezdnemu vprašanju se tozadevna resolucija izraža jako previdno in tajnostno, češ, da naj se delavstvo glede svojih gmotnih stremeljenj tudi — podpira, »kjer gre za pravično plačilo dela«. To je pristno reakcionarno. — Dr. Žerjav je izjavil, da sedanji režim ne odstopi, da vlada ostane gotovo na krmilu in da hoče na vsak način izvesti parcelacijo Slovenije in Hrvaške. Jeseni pričakujejo volitev v oblastno skupščino. Izvršeni izstopi stari nov iz stranke je imenoval minister »konsolidacijo stranke«. Nato se je pečal seveda s »klerikalci«, jim očital deloma materializem in cinizem, deloma pa dvoilčnost, končno pa se lotil svojega najbolj priljubljenega predmeta, cerkve. Trdil je, da katoliška cerkev v Jugoslaviji uživa »prednostno stališče«. Če to ni cinizem, ne vemo, kaj je še cinizem na svetu. Ker se cerkev Žerjavovim diktatom ne ukloni, je napovedal boj proti davku, ki ga plačuje cerkev ljudstvo v zlatu! Kaj je minister s tem mislil, pove resolucija, ki protestira zoper postopanje okrajnih glavarstev, katera zadržujejo odkup bere. Dr. Žerjav bi želel, da bi se duhovščina popolnoma proletarizirala, ker mu je celo njen sedanji mizerni gmotni položaj presijajen. Seveda, če bi duhovščina zapustila SLS, ji Žerjav obeta zlate gore. Na to meri njegov vzklid, da »duhovščina nosi v svoji obleki mir in vojno.« Tako je Žerjav pokazal svoje konjsko kopito, za kar mu moramo biti prav hvaležni. Uradnikom obljublja demokratska stranka gibljive draginske doklade na podlagi življenjskega indeksa! Na to bodo uradniki čakali

Hermann Wendel: Von Belgrad bis Buccari.

V Frankfurtu a/M. je izšla nova knjiga znanega potopisca Hermanna Wendla, ki je nedavno opisal vtise svojega potovanja po Jugoslaviji v knjigi »Von Marburg bis Monastir« in ki sedaj v novi knjigi opisuje vtise s svojega drugega potovanja preko zapadne Srbije, Bosne, Hercegovine, Dalmacije, Črne gore nazaj do Bakra. Pot, ki jo opisuje pisatelj, vodi preko pokrajin, ki so za Jugoslavijo izmed najbolj značilnih, ker se v njih stekajo vplivi raznih režimov, pod katerimi je živel stoletja razcepljeni jugoslovanski narod, ter vzhodne in zapadne kulture tekom teh stoletij, ki so zapustili neizbrisne znake. Herman Wendel je dober opazovalec ter objektivni sodnik in z zadoščenjem čita bralec njegovo obsodbo berlinskih humorističnih listov in dunajskih karikaturistov, ki so jim Jugoslovani, predvsem med Srbi oboževani kralj »mučenik« Peter I., čegar slika, kako se vozi z volovsko vprego preko albarskih gor, je razširjena v tisočih izvodih po srbskih kmetijskih hišah, bili samo predmet badastih in zlobnih šal. Ta odkritost vzbuja simpatije in gotovo je, da more taka knjiga ogromno pripomoči k omiljenju sovraštva, ki ga je vzgojila imperialistična politika Avstrije in Nemčije med

germanskim in slovanskim plemenom, ker predstavlja inozemstvu razmere in njihove vzroke, kakršni so.

Hermana Wendla vodi pot iz Belgrada preko Obrenovca, Valjeva in Užice, kjer naleti na gimnazijca iz Čuprije, ki odkloni ponujeno cigareto. Fant je namreč predsednik treznostne zveze na gimnaziji. Izmed 600 gojencev jih pripada zvezi 162. Pisatelj pravi: »Jugoslovanska inteligenca je bila doslej naklonjena vinu in ne vodi. Sedaj prospeva tudi tu nov, krepak rod.«

Z Višegradom se odpira tuju bosanski izlamski svet in pot ga privede po železnici v Sarajevo. Pisatelj presoja popolnoma objektivno bosanske razmere in je njihovo bistvo tudi dobro zadel. — O muslimanskem ženskem vprašanju pravi med drugim: »Avstrijsko gospodstvo je pomagalo ovekovečiti suženjsko vlogo muslimanske žene; zakonsko pravo je spadalo pod šeriatski zakon in ne civilni zakon... Toda to ne more obstati. Avstro-ogrsko Bosna je bila kolonija, del Orienta, ki so ga dunajski močnjaki umetno varovali; jugoslovanska narodna država je Evropa, in splošni evropski razvoj odločuje... Ze se pojavlja nov rod muslimanov, sicer še majhna četa, da dvigne ženo iz nižin in ji odpre vrata v življenje, k delu, k socialnemu sodelovanju.«

O avstrijskem kulturnem delu v Bosni navaja primer, da je vsekakor v Srbiji

imelo 2264 prebivalcev ljudsko šolo, v Bosni pa šele 4052 prebivalcev. Učitelji so bili slabše plačani kot orožniki. Avstrija je dopustila, da je poljedelec tudi nadalje nosil srednjeveško breme kmetstva. Kmet ni delal zase, temveč za bega ali ago. Zato se ni brigal za zboljšanje poljedelstva. Pridelalo se je v Bosni le 245 kg žita letno na prebivalca, a v Srbiji 378 kg. Bosna je vedno morala uvažati žita, dvainpol milijona hektarjev polja ni moglo dati kruha 1¼ milijona prebivalcem. Na hercegovinskih kraških gorah okoli Mostarja so pa Avstrijci gradili raje utrdb, namesto da bi jih pogozdovale.

Dubrovnik! Republika, ki se je znala vzdržati ves srednji vek do Napoleona. Njene trgovske ladje so tekmovala na vseh morjih s španskimi, holandskimi, francoskimi in angleškimi. Po odkritju Amerike so plule njene ladje pod zastavo sv. Blaža tudi do novega sveta. Iz vseh znanih delov sveta se je stekalo zlato v njegovih palačah. Kar je mrtvega v Dubrovniku, kamenje, arhitekture, cerkve, hiše, preteklost diši po zapadni latinsko-beneški kulturi, toda življenje v vseh oblikah, čustvovanje, dela, zgodovina, sedanjost in prihodnost je popolnoma jugoslovanska. Na otoku Lokrumu, v nekdanjem znamenitem samostanu, pozneje letovišču avstrijskih nadvojvod, je sedaj državno zdravilišče za deco.

V Dalmaciji je agrarno vprašanje bolj zapleteno kot v Bosni in Hercegovini. Poljedelec ne razlikuje prostovoljnih pogodb in kmetijskih odnošajev. Zemljo obdeluje in zato jo smatra za svojo po pogovoru: Zemlja je božja in težakova. Vse drugo mu ni mar. Lastnik pa dostikrat sam ni premožen. Oropan najemnine in zemlje bi moral beračiti. V okolici starega Dubrovnika imamo kolone, na Rabu kmetstvo, v okolici Zadra gosposčino, v splitski okolici težaščino; vsako posebej je nekaj zase, vendar pa različno od drugega. Kmet pa je v vseh slučajih najemnik in ne lastnik zemlje, ki jo obdeluje. Veliki gosposde v Belgradu in Splitu govore o pretresih zadev in o novih zakonih, kmet pa čaka in upa. Toda, če mu bo čakanje predolgo, ali ne bo vstal?

Iz Kotora, kjer so se uprli 1. februarja 1918 mornarji na avstrijskih bojnih ladjah, gre pot preko Lovčena v Črno goro. Med omni »v gorah« je marsikak razbojnik, ki se imenuje za pristaša dinastije Petroviča. Tudi črnogorska legija v Gaeti vzdrževana s italijanskimi lirim, je poslala marsikaterega držnega človeka v Črno goro, da bi hajdukoval. Toda to hajduštvo nima z rešitvijo črnogorskega vprašanja nobene zveze. Črnogorsko vprašanje temelji v pustem gorovju, v skalah, na nero dovitosti zemlje. K prirodni nerodovitnosti je prišla vojna, ki je uničila malenkost

do sodnega dneva, če bodo demokrati do takrat vladovali. O Kamenarovičevih odkritjih je govoril prof. Reisner, žalibog »Narod« ne poroča, kaj. Zbor je ostro obsodil tudi pojave nediscipline v stranki in svaril pred vsakim cepljenjem, ki se je pa itak že izvršilo. Gospodje so čakali cepljenja v SLS, pa so ga zdaj sami doživeli. Mogoče se razcepijo še enkrat ali pa še dvakrat in trikrat, medtem ko bo SLS stala neomajana kakor stolp. Več ne rečemo, ker nimamo navade sami sebe hvaliti kakor JDS.

+ **Shod SLS v Slovenjgradu.** Shod v nedeljo 9. julija v Slovenjgradu je bil prava manifestacija za politiko SLS. Načelnika Jugoslovanskega kluba dr. Korošca so zborovalci navdušeno pozdravili in njegova izjavanja burno odobrvali, tudi navzoči pristaši drugih strank. V enournem govoru je obravnaval ideje, ki dajejo pravec politiki evropskih držav, pa ne kažejo pričakovanih uspehov, ker ne temeljijo na ljubezni do Boga in do bližnjega, marveč se po eni strani naslanjajo na silo brezdušnega kapitalizma, na drugi strani pa zgolj na moč fizične revolucije. Ta ideologija rodi imperializem in goji militarizem. Govornik je obsodil politiko sedanjice vlade napram Bolgariji, ki Bolgarijo odbija. Tudi s tega stališča je izprememba režima potrebna. Združeno je Bolgarijo je potrebno, da se v zunanji politiki osamosvojimo in ne bomo več igrači ene ali druge velesile. Na naslov upravnih absolutistov, ki delajo krivice uradništvu, ki ne pripada vladnim strankam, in našemu ljudstvu, je naperil obljubo, da bo vsak tak krivec po zaslugi kaznovan. Urednik *Smolej* je govoril o avtonomističnem programu in o državnih nalogah, ki čakajo zaman rešitve pod sedanjo vlado, ki ne kaže nobenega resničnega socialnega smisla in razburja ljudstvo s kulturno bojnim načrti. Njegovim izvajanjem so zborovalci krepko pritrdjevali. K besedi se je še oglasil urednik *Radešček*, ki si je pošteno privoščil politiko SKS. Soglasno so bile nato sprejete sledeče resolucije:

Zborovalci, SLS zbrani na političnem shodu v Slov. Gradcu dne 9. julija 1922 izjavljamo:

1. neomajno vztrajamo pri svoji zahtevi po reviziji vstave v avtonomističnem smislu in zahtevamo najširšo avtonomijo nedeljene Slovenije; 2. zahtevamo izenačenje davkov po celi državi in protestiramo proti sramotnemu odtegovanju zadostnih sredstev za bolnišnice; 3. protestiramo najodločneje proti razkristjanjenju šol in šolstva in izjavljamo, da si brezverskih šol nikdar ne bomo dali uiliti; 4. Zahtevamo takojšnji razpis novih volitev v narodno skupščino; 5. odobravamo politiko Jugoslovanskega kluba in izrekamo poslancem Jugosl. kluba, zlasti njegovemu načelniku dr. Korošču svoje popolno zaupanje.

+ **Radić in dr. Ritig.** Poročila zagrebških listov o prostaskem govoru Radića pri pogrebu Mirka Krpića v Zagrebu so spravila Radića vendarle nekoliko v ravnotežju. V »Slobodnem Domu« skuša svoj govor omiliti; ker pa vsak ptič poje, kakor mu je kljun zrastel, se Radić tudi v tem svojem zagovoru zelo neokusno zaletava v »gospodsko popovsko društvo« in smeši dr. Ritiga radi njegove izjave proti Radićevemu govoru v »Katoliškem listu«. »Narodna Politika« pa konstatira, da je bilo poročilo o Radićevem govoru resnično in ga Radić ne bo mogel utajiti, ker so ga tisoči Zagrebčanov slišali, ki se še danes nad Radićevim govorom škandalizirajo. V uvodniku imenuje »Narodna Politika« Radića demagoga, ki nima nobenih državnih sposobnosti.

+ **Avtonomna organizacija goriških Slovencev.** Skupni odbor politič. društva »Edinost« v Trstu je vzel ustanovitev samostojnega političnega društva »Edinosti« v Gorici na znanje in sprejel sklepe za bodoči občni zbor društva.

no imetje, maloštevilno živino, prinesla invalide, vdove in sirote ter onemogočila izseljevanje. Tu ne preostane drugega, kot vzeti puško v roke in iti v gore! Gradite ceste, mostove, železnice! Dajte Črnogorcem dela in kruha! Naselite jih v Metohiji ali na Kosovem polju, kjer čaka rodovitna zemlja orača, in črnogorci vprašanje bo rešeno. — Iz Dubrovnika plove parnik ob dalmatinski obali proti Splitu, kjer živi med zidovi starodavne Dioklecijanove palače celo mesto. Po izgubi Reke je Split najbolj pripravna luka, ki naj bi izgrajena otvorila Jugoslaviji obmorska vrata v svet.

V Šibeniku tožijo seljaki, da je mnogo vina in malo kruha. Kleti so polne, toda mihče ne kupuje. V Dalmaciji se pridelava desetino vsega vina v Jugoslaviji, 50 do 60 tisoč hektarov je posajenih s trto, po trati pa potrebujejo sodov za več kot pol milijona hektolitrov. Res mnogo vina in malo kruha v Dalmaciji!

Dalmacija ni bila nikdar italijanska, tudi za beneškega gospodstva ne. Ako pričujemo prebivalstvo bivšega zadrškega podnega okraja in ne samo mesta Zadra, potem vidimo, da je v tem okraju skoro 50.000 Jugoslovancev in 11 in pol tisoča Ita-

Dnevne novice.

— **Osebnost.** Dr. Korošec se danes odpelje za del časa v inozemstvo in se vrne po orlovskih slavnostih v Brnu, ki se jih namerava udeležiti.

— **S. Hildegarda Počivavšek.** V uršulniškem samostanu v Škofji Loki je dne 10. julija umrla č. s. Hildegarda Počivavšek. Pokojnica, doma iz znane Počivavške rodbine iz Trbovelj, se je po dovršenih študijah v cvetu življenja posvetila redovnemu življenju. Ko se je pred štrimi leti vrnila iz noviciata, je začela delovati kot vadniška učiteljica v zavodu. Bila je izvrstna učiteljska moč. A le malo časa ji je bilo mogoče, da je kot učiteljica in vzgojiteljica koristila mladini. Rahlega zdravja že izza otroških let, je kmalu resno obolela. Po dvoletni mučni bolezni, ki jo je prenašala z veliko potrpežljivostjo, je včeraj ponoči mirno v Gospodu zaspala. Bila je v 27. letu starosti in v 4. letu redovnih obljub. Pogreb bo danes ob 18. uri.

— **Odkritje spominske plošče dr. Janeza Mencingerja.** V nedeljo 9. t. m. se je v Brodu pri Bohinjski Bistrici vršila prirčna slavnost: odkrili so na rojstni hiši dr. Janeza Mencingerja spominsko ploščo, katero so dali njegovi rojaki na lastne stroške napraviti in vzdati. Darove, ki so prispeli iz Slovenije in k znašajo doslej 20.000 K, so pa naložili kot dr. Janez Mencingerjevo spominsko dijaško ustanovo. prispeli iz Slovenije in ki znašajo doslej hvalježno sprejemajo. Posebej so naprošeni tisti, ki so prejeli nabiralne pole, da jih čimprej z nabranim zneskom vrnejo pripravljalnemu odboru. — Dopoldne so se v Brodu pričele zbirati od vseh strani množice ljudstva iz Bohinja pa tudi iz oddaljenih krajev. Korporativno so došle požarne brambe iz Boh. Bistrice, Nemškega Rovta, Nomenja, Čenčnice, Srednje vasi in Sare Fužine. Slovensko Matico je zastopal ravnatelj dr. Jos. Tomineš iz Maribora, društvo slov. leposlovcev urednik Franc Albrecht, Iv. Zorec in Petruška, odvetniško zbornico dr. Danilo Majaron. Došla so nadalje zastopstva krške mestne občine, krajnega šolskega sveta, C. M. podružnice v Krškem, kat. del. društva in društva tovarniških mojstrov z Jesenic in mariborskega profsorskega društva »Sočee« iz Ljubljane, Sokol, itd. Ob 10. dopoldne je v podružnici Sv. Magdalene na Brodu daroval sv. mašo prijatelj pokojnega pisatelja msgr. Tomo Zupan. Pri maši je lepo prispevala šolska mladina pod vodstvom nadučitelja Fr. Silvestra. Ob 12. so topiči naznanili pričetek slavnosti. Rojstna hiša dr. Mencingerja je bila prav okusno okrašena, tudi vsa vas Brod je bila v zastavah, mlajih in slavolokih. Slavnost je otvoril s kratkim pozdravom bohinski predsednik pripravljalnega odbora Janez Rozman. Nato je imel slavnostni govor ravnatelj dr. Jos. Tomineš, ki je opisal slavljenca kot zvestega Bohinjca, kot človeka, moža, pisatelja in preroka jugoslovanske svobode. Po govoru je padlo zagrinjalo in prikazala se je okusno izdelana mramornata plošča z napisom: »V tej hiši se je rodil dne 26. marca 1838 dr. Janez Mencinger, pisatelj, buditelj slovenskega naroda in glasnik Bohinja.« Ploščo je prevzel v varstvo sedanji lastnik hiše, slavljenčev nečak Janez Mencinger. Nastopil je nato slavljenčev sin dr. Janko Mencinger, odvetnik v Krškem, ki je podal več zanimivih anekdot in potoz iz življenja svojega očeta. Hotelir Alfonz Mencinger se je v imenu pripravljalnega odbora zahvalil za obilno udeležbo, posebno Goričanom. Cela slavnost je bila zelo prirčna in je dokazala, da take slavnosti prav lepo uspejo tudi brez običajnih veselice.

— **Jugoslovanska zveza za tujski promet v Sloveniji** priredi v proslavo bivanja Njegovega Veličanstva kralja dne 13. julija 1922 na Bledu v dvorani Zdraviškega doma ob pol 11 dopoldne slovesno

skupščino. Ob pol 5. se vrši čajanka za povabljenе goste.

— **Gmotne razmere bolnih in starih duhovnikov.** Prejeli smo: Pred kratkim sem obiskal bolnega, blizu 70 let starega župnika-soseda. Opešal je. Več ne more s postelje, ne v cerkev, ne v šolo, ne k bolnikom. »Prijatelj! Svetuj mi, kaj mi je storiti? — Kam naj se obrnem?« — me vpraša gospod. Težko vprašanje — še težji odgovor! Kam naj se obrne brez sredstev — s 700 K na mesec ne more v pokoj. — Kam? In to mož, ki je delal čez 40 let, mož iz premožne hiše doma. Naše duhovniško plačo — posebno pokojnino — so evropski škandal!

— **Umrla je dne 19. junija v Tomaju na Krasu ga. Ana Simončič, mati g. kaplana Adolfa Simončiča ter ge. Mije Marinček, soproge ravnatelja trgovske šole v Celju. N. v m. p.**

— **Na pariški diplomatični šoli** je bil diplomiran 6. t. m. gospod Sava Katnik, naš tržaški rojak.

— **Društvo konceptnih uradnikov** politične uprave v Sloveniji ima v četrtek, dne 13. julija 1922, ob štirih popoldne izredni občni zbor, na katerega vabi vsa člane in prijatelje društva — odbor. (K)

— **Društvo stanovanjskih najemnikov** za Slovenijo opozarja, da se vrši javna odborova seja v sredo, dne 12. julija t. l., ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. Društvena pisarna daje članom dnevno od 18. do 20. ure informacije, Sv. Petra cesta št. 12, pritlično, desno.

— **Razpisano je mesto podkovskega** mojstra na državni podkovski šoli v Ljubljani; podrobnosti so navedene v razpisu v »Uradnem listu«.

štajerske novice.

— **Velika pevska prireditelja »Pevske zveze«** bo letos v Celju dne 23. julija. Ob 10. dopoldne služba v mestni župni cerkvi z govorom in slovenskim petjem. Pelo bo nad 200 pevcev. Po maši v Unionu občni zbor s predavanjem o zgodovini slovenske pesmi. Popoldne ob 3. uri velik koncert v Unionu dvorani. Nastopili bodo zbori: Celje, Dobrna, Ljubljana, Rimske Toplice, Teharji, Trbovlje, Vojnik; najprej posamič, nazadnje vsi skupno s štirimi pesmimi. Vdeleženci naj se priklase takoj »Pevski zvezi« v Ljubljani (Ljudski dom) za polovično vožnjo in skupno kosilo, če ga žele. Priglasit se bodo sprejemali samo do torka 18. t. m. Vsem prijateljem lepe slovenske pesmi kličemo: dne 23. julija na svidenje v Celju!

— **Srbska vojna siročad v Mariboru.** Maribor, 9. julija. Danes dopoldne se je pripeljala srbska vojna siročad v Maribor. Siročadi, katero je iz Celja sem spremljala vojaška godba, je bil vodja bivši vojni minister general Rasić. Siročad (obstoječa iz 30 dečkov in 30 dečlic), je bila na tukajšnjem glavnem kolodvoru pozdravljena od pukovnika Grackića, ravnatelja Pleskovića, nadsvetnika Krševana in več druge odlične gospode, kakor tudi od tukaj bivajoče vojne siročadi. Po pozdravu je bila na kolodvoru pogoščena in potem z vojaško godbo in mnogo ljudstva spremljena v vojaško realko, kjer se je popoldne vršila kaj zabavna ljudska veselica. Za prireditelje te lepe in krasne veselice je mnogo prispevalo tukajšnje mestno električno društvo, prostovoljni vatrogasci, Glasbena Matica, Drava, Češki klub, kakor tudi druga tukajšnja gospoda brez razlike narodnosti. Prenočila je na prostem in jutri se poda v Falo, kjer si ogleda elektrarno in odkoder se vrne jutri in se pelje v Ljubljano.

Gospodarstvo.

g Cene žita v Čehoslovski. Cene žitu so bile zadnje dni v Pragi sledeče: pšenica 320—340 šel. kron, riž 272—275, ječmen 230—250, oves 290 do 300, kornuza 220 šel. kron.

g **Nesposobnost monopolske uprave.** Povodom razprave o interpelaciji posl. Brkića glede uvoza 400 vagonov soli iz Rumunije je dne 6. t. m. govoril v narodni skupščini tudi poslanec Zebot, ki je ostro kritiziral upravo monopola, ki prekupuje sol. Ona je kriva, da vlada pri nas občutno pomanjkanje soli. Monopolska uprava je nalašč onemogočila prečanskim trgovcem in zadrugam uvoz soli, tako da trpe radi tega veliko škodo ljudstvo in trgovci v Sloveniji in Hrvatski. Končno je naglašal, da je to vedno tako, da podjetja, ki jih prevzame vlada v svoje roke, silno podražujejo blago. Zahteval je, naj se monopol na sol ukine, ker koristi samo monopolskim svetnikom.

g **Novi agrarni zakoni.** Ministrstvo za agrarno reformo pripravlja 13 novih agrarnih zakonov, od katerih so najvažnejši sledeči: zakon o plačanju pristojbin dobrovoljcev in izseljencev za dodeljeno jim zemljo; o prodaji zemljišče veleposestnikov v četrletni najem; o postopanju pri delitvi državnih posestev v svrhe agrarne reforme; o brezobrestnem posojilu društvom naseljenih dobrovoljcev, poljedelcev in drugih interesentov; o državnem nadzorstvu in upravi veleposestev; o izvedbi razlastitve veleposestev v javne svrhe in o zgradbi uradniških stanovanj in vrtov.

g **Ruske finance** na konferenci v Haagu. Pred komisijo za kredite je izjavil Litvinov, da je vrednost ekonomske moči ruskega naroda 150 milijard rubljev v zlatu ter da so razne ekspedicije oškodovale Rusijo za 40—50 milijard mark v zla-

tu. Krediti, na katere reflektira Rusija, bodo pripadli vsem federativnim državam Rusije. Francoški zastopnik je predlagal, naj Litvinov sporoči svoj načrt v vseh podrobnostih pismeno.

g **Sladkorna industrija v Čehih** lepo uspeva. Češka družba za sladkorno industrijo je končala s 30. junijem poslovno leto 1921. Imenovana doba je bila za sladkorno družbo jako ugodna. Govori se, da bo delniška družba na običnem zboru, ki se ima vršiti jeseni, določila dividendo, ki bo znašala 110 čK na delnico. Definitivna višina dividend se bo ugotovila, ko bodo bilančna dela končana. A kakor se čuje iz zanesljivih virov, bo čisti dobiček znašal toliko, da bo izplačala z lahkoto celo 150 čK na vsako delnico. Ako pomislimo, da bo odpadlo od čistega dobička več milijonov čK še na druge dotacije, potem se pokaže, kako si kopijo delniške družbe milijonske zaklade. Zmeraj večji je prepad med bogastvom in siromaštvom.

BORZA.

Zagreb, 10. jul. (Izv.) Devize. Dunaj 0.8575 do 0.875, Berlin 15.50—17.25, Budimpešta 6—6.50, Bukarešta 49—50, Italija 372—380, London 372.50—385, Newyork 83.75—84.15, Pariz 670—679, Praga 182—188, Svica 1550—1625. — Valute: Ameriški dolarji 83—83.75, avstrijske krone 0.40—0.42, čehoslovanske krone 178—180, napoleonondri 225 do 0, nemške marke 16—19, italijanske lire 870 do 872.50. —

Beograd, 10. jul. (Izv.) Devize. Berlin 16.70, Budimpešta 6.50, Bukarešta 49, Italija 378, London 380, Pariz 673, Praga 178, Svica 1585. — Valute: Nemške marke 16.75.

Curih, 10. jul. (Izv.) Berlin 0.96, Newyork 522.75, London 23.24, Pariz 40.65, Milan 22.925, Praga 11.10, Budimpešta 0.40, Zagreb 1.575, Bukarešta 3.45, Varšava 0.10, Dunaj 0.0225, avstrijske krone 0.025.

Berlin, 10. jul. (Izv.) Dunaj 2.18, Budimpešta 39.20, Milan 2327.05, Praga 1153.55, Pariz 4114.85, London 2347.05, Newyork 527.88, Curih 410.087.35.

Praga, 10. julija. (Izv.) Dunaj 0.1525, Berlin 8.525, Rim 187.25, avstr. krone 0.18, ital. lire 184.25, Budimpešta 2.675, Pariz 299, London 184.25, New York 44.98, Curih 858.

Dunaj, 10. julija. (Izv.) Devize: Zagreb 75.47—75.53, Belgrad 301.88—301.72, Berlin 47.70—47.80, Budimpešta 17.67—17.73, London 112.975—113.025, Milan 1117.70—1118.30, New York 25.494—25.506, Pariz 1984.50—1985.50, Praga 581.90—582.10, Sofia 159.95—160.05, Curih 4868.75—4871.25. — Valute: amer. dolarji 25.344—25.356, bolg. levi 153.95—154.05, angleški funti 112.775—112.825, francoski franki 1974.50—1975.50, italijanske lire 1109.70—1110.30, jugoslovanski dinarji 301.68—301.72, romunski lei 145.94—146.06, švicarski franki 4858.75—4861.25, čehoslov. krone 581.65—581.85.

Ljubljanske novice.

lj Poset poljskih trgovskih visokošolcev v Ljubljani. V soboto zvečer je prišlo 25 poljskih trgovskih visokošolcev iz Varšave nenadoma v Ljubljano na poučno potovanje po Jugoslaviji. Klubu trgovskih akademikov v Ljubljani se je kljub temu vendar posrečilo, kolikor mogoče olajšati bivanje naših poljskih bratov v Ljubljani. Lična stanovanja je poljskim gostom naklonil ravnatelj akademikega kolegija g. profesor Jeran. V nedeljo jutraj sta dva odbornika omenjega kluba spremila poljske akademike na Bled. Vsa pot so gostje občudovali krasoto naše Gorenjske, najbolj pa jih je očarala divna Vintgarska soteska. Navdušeni nad gorenjsko prirodno lepoto so prispeli na Bled, ki so si ga natančneje ogledali. Zvečer so se v najlepšem razpoloženju vračali proti Ljubljani, prepevajoč vsi pot poljske narodne pesmi. Včeraj dopoldne so si ogledali vsa važnejša ljubljanska industrijska podjetja, o katerih so se, kot sinovi države z visoko razvito industrijo, zelo laskavo izražali. Ob 13. se je vršil v hotelu Union slavnostni obed, ki so se ga v obilnem številu udeležili vladni, trgovski in trgovsko-šolski zastopniki. Vsa prirediteljeva se je z govorom predsednika kluba trgovskih akademikov g. Toša, ki je naglašal važnost poseta poljskih tovarišev za prirčne in koristne gospodarske odnose med Jugoslavijo in bratsko Poljsko, izpremenila v pravcato slovansko manifestacijo. Za predsednikom kluba se je oglasil k besedi zastopnik pokrajinske uprave za Slovenijo dr. Stare, ki je v svojem govoru poudarjal potrebo zbližanja gospodarskih odnosov med obema slovanskima državama. Kot tretji je govoril dvorni svetnik dr. Marn kot šef vsega slovenskega trg. kolstva, ki je v daljših besedah očrtal razvoj in pomen tesnih vezi med Jugoslavi in Poljaki. Za temi so se vrstili še razni trgi govori, kakor: g. dr. Plessa kot zastopnika trgovske zbornice v Ljubljani, g. dr. Brileja kot zastopnika mestne občine Ljubljana, g. dr. Bhoma kot ravnatelja trgovske akademije v Ljubljani, ki je v prirčnih besedah očrtal zgodovinski razvoj Poljske na političnem, posebno pa na gospodarskem polju ter napil poljskim bratom. Prirčen vtis na poljske goste je napravil govor g. profesorja dr. Moleta, ki jih je pozdravil v poljskem jeziku. Govorila sta tudi dva poljska akademika, ki sta se z ginjačimi besedami zahvalila slovenskim gostiteljem za prirčni sprejem ter napila naši mladi kraljevski dvojici. Po obedu so gostje v spremstvu naših odšli še v Strojne tovarne in na Grad, da vidijo lepo panoramo mesta in okolice. Zvečer se je vršila v Unionu prijateljska večerja, nakar so nas poljski bratje med gromovitimi živijo klicem zapustili in se odpeljali proti Zagrebu, odkoder gredo preko Bakra, Splita, Dubrovnika in Sarajeva v Belgrad, Upamo, da jih bodo z enako in še večjo prirčnostjo sprejeli tudi naši južni bratje.

lj **Umrli** so v Ljubljani: Marijana Peterlin, kočarjeva žena, 70 let. — Valentin Požar, knjigovoz sin, 5 let. — Josip Zuljan, dninar, 48 let. — Antonija Kotnik, delavka, 30 let. — Justina Zakrajšek, mizarjeva hči, 1 dan. — Fran Frelih, rejenc, 3 leta. — Pavel Kotnik, pomož. uradnik, 23 let. — Ana Koporec, služkinja, 55 let. — Marija Pečnik, posestnica, 46 let. — Ursula Kočevnik, služkinja, 41 let. — Alojzija Kotar, poljska dninarica, 47 let. — Marija Češnovar, zasebnica, 63 let. — Franja Mrčun, služkinja, 25 let. — Lovre

Ozmeč, občinski ubožec, 36 let. — Neža Rupar, služkinja, 24 let. — Valentin Čehun, delavec, 29 let. — Angela Nose, dninarica, 25 let. — Ema Toman, vadiška učiteljica v pok., 78 let.

li **Christofor učni zavod** v Ljubljani p. redi prihodnji četrtak, dne 13. julija t. l. ob tričetrti na devet dopoldne v šolskih prostorih na Domobranski cesti št. 7, povodom zaključka šolskega leta javno stenografsko tekmo, h kateri se v ljudno vabijo stariši gojenki in gojencev ter prijatelji stenografije.

li **Policijska kronika**. Brzojavni drog se je v nedeljo popoldne vnel na Dolenjski cesti. Posredovala je požarna bramba. — Vlomljeno je bilo 8. t. m. pri Anžiču v Štepanji vasi. Vlomilci so odnesli veliko zlatnine, vredne več tisoč dinarjev, in 150 dinarjev denarja. — Usmiljenji sestro Lovrencija Zakšek in Sidorija Peterca sta našli na njivi za Bežigradom v žitu dve novi sprednji kolesi tovornega voza. — Lovrenc K. je v šolskem drevoredu tako neprevidno vozil, da je prevrnil neki voziček, vsled česar je bila poškodovana 12letna Josipina Plevnik z Ježice. — Jakob Mrzlikar na Viču izposojuje kolesa. Dne 9. julija je posodila njegova žena kolo mizarškemu pomočniku Jožefu Ilijašu. Ko je Ilijaš vrnil kolo, je pa Mrzlikar zapazil, da je bil zamenjan na kolesu novi plašč s starim, tudi popolnoma nova zračna cev je bila zamenjana s staro. — Posestnici Mariji Šitar v Zgornji Šiški je bilo izkopano na njeni njivi 25 kg krompirja. — Palica, vredna 100 kron, je bila ukradena hlapcu Francu Kavčiču. — iz Ljubljane so v Mostah potegnili v nedeljo ob osmih zjutraj utopjenko, katero je prinesla voda iz Gruberjevega prekopa. Utopjenka je bila stara 20 do 25 let, srednje po-

stave, črnih, kratko postriženih las. Oblečena je bila v svilen obleko in tenke nogavice. Prenesli so jo v mrtvašnico v Štepanji vasi.

Dijaški vestnik.

Vse tovariše abiturijente-Razoraše opozarjamo ponovno na abiturijentski sestanek, ki se vrši v soboto, dne 15. julija t. l. popoldne ob treh v škofijskih zavodih (št. Vid nad Ljubljano) o priliki organizatornega tečaja O. P. in duhovnih vaj. Na dnevnem redu je tudi pomenek in poročilo o ekonomskem vprašanju v prihodnjem vseučiliškem študijskem letu (za Ljubljano). Ker so na dnevnem redu še druge važne zadeve, pričakujemo polnoštevilne udeležbe. — S. S. S. v Ljubljani.

Orlovski vestnik.

Izletnikom v Brno. Po posebnih informacijah načelnika Pripr. odbora, ki je bil v zadevah izleta zadnje tedne v Brnu, Belgradu in Zagrebu, potekajo priprave ugodno. Priglasenih je že 1052 izletnikov (nad polovico je Hrvatov), ki so večinoma že vplačali denar. — Do 15. jul. mora vsak izletnik poslati denar Pripr. odboru (Ljubljana oz. Zagreb) i. s. oni, ki so se pravčasno priglasili za III. razr. in skupno hrano po 1300 K, samo za vožnjo v III. r. 700 kron, v II. 1400 K, v I. 2200 K; samo hrana stane dnevno 100 K. Prepozno (po 15. jun.) priglaseni po 100 K več. Po 15. jul.

priglašeni (oz. še ne plačani) se ne morejo več prevzeti (morda kateri izjemoma in za večjo vazo), ker je za en vlak že itak skoro preveč priglasenih.

V Zid. mostu se združita posebna vlaka iz Ljubljane in Zagreba (odhod 9. avg. ob 4. uri pop.) v enega, ki doseže Brno 10. avg. zvečer. Na Dunaju se presede. Izletniki v Prago (morajo imeti osebni potni list) se ocepajo na Dunaju in se vozijo čez Prago (tam imajo čas od četrtka pop. do sobote zvečer) v Brno (le na ta način imajo pol. vožnjo). — Potne liste si oskrbite takoj sami in jih pošljite Pripr. odboru, ki bo oskrbel avstr. in čl. vizum. — Odseki, ki niso še priglasili imen izletnikov, naj takoj pošljejo imena (roj. leto, kraj, stan, ali je telovadeč, ima kraj, nar. nošo).

Orlovski prireditelj v Semiču. Prihodnjo nedeljo, dne 16. t. m., se vrši skupni zlet novomeškega in črnomajškega orlovskega okrožja v Semiču. Spored: Zjutraj budnica. Ob pol 7. uri sprejem belokranjskih odsekov na kolodvoru. Od 7. do 10. ure tekma. Ob 10. uri sv. maša na terasi poleg novega Društvenega doma. Ob tri četrti na 12. uro sprejem novomeškega okrožja na kolodvoru. Po kosilu skušnja za telovadbo. Ob 2. uri slovesne litanije v cerkvi. Ob 3. uri javna telovadba po godbi. Govori br. J. Pirc. Po telovadbi ljudska veselica, srečolov, zvečer

umetni ogenj itd. Igrata semiška društvena in godba kraljeve opere iz Ljubljane, ki igra pri sv. maši in priredi zvečer koncert.

Orel v Horjulu priredi v nedeljo dne 16. julija popoldne ob treh odsekovo javno telovadbo na vrtu posestnika Jakoba Logarja v Horjulu. Pri prireditvi bo svirala orlovska godba iz Mengša. Ljubljancanom se nudi prav prijetna prilika za izlet v Horjul, ker je ugodna zveza z vrhniškim vlakom, ki odhaja po 1. uri iz Ljubljane in pride okoli 2. ure na Drenov grič, odkoder je eno uro pešpoti do Horjula. Zvečer odhaja vlak z Drenovega griča ob tričetrti na 9. uro. Vabimo vse domačine, okoličane in Ljubljance, da posetijo v čim večjem številu našo orlovsko prireditev, ki bo proslava petnajstletnice odsekovskega obstoja.

Seja vadiškega zbora Orliške podzveze se vrši v sredo, dne 12. t. m. ob 4. uri popoldne v prostorih O. P. Udeležba obvezna za vse vadi- teljice.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Baro- meter v mm	Termo- meter v C	Psihrom. diferenca v C	Nebo, vetrovi	Pada- vina v mm
9./7. 21 h	735.1	25.6	3.5	jasno jzah.	
10./7. 7 h	740.5	22.4	3.8	d. obl. jvzh.	0
10./7. 14 h	740	25.5	4.8	d. obl. jug	

Strojepisni papir:

The Rex Co., Ljubljana

Kontoristinjo

z večletno prakso sprejememo v lesno trgovino v Ljubljani. Ponudbe s priloženimi izpričevili, zahtevki plače in čas nastopa je poslati na poštni predal 153, Ljubljana.

Bombaževa predilnica in tkalnica Tržič išče za takojšnji vstop

perfektno stenotipistinjo

(začetnice so izključene) z dobro trgovsko izobrazbo. Prosilke iz tekstilne stroke imajo prednost. Požoj: znanje slovenskega in nemškega jezika. — Ponudbe s curriculum vitae in službenimi zahtevki naj se vpošljejo direktno na zgorajšnji naslov.

Služkinjo za vsa hišna opravila ki bi znala obenem tudi priprosto meščansko kuhati, išče mestna učiteljica. Biti mora poštna, pridna in zvesta ter stara od 30 do 40 let. Nastop službe takoj. — Naslov pove žz prijaznosti upravnistvo »SLOVENCA« pod št. 2777.

31 letni vdovec-obrtnik bi se želel v svrhu ženitve seznaniti z vdovico brez otrok, koja bi imela kako obrt. Dopise prosi s sliko na upravni- štvo SLOVENCA pod »SREČA«. 2779

Iščem DRUŽABNIKA s primerno vsoto gotovine za izdelovanje črev in topljenje loja. — Ponudbe na upravo SLOVENCA pod: »DRUŽABNIK«. 2778

V stalno službo sprejememo: **izprašanega STROJNIKA** za centralno kurjavo, kateri se obenem razume tudi na elektriko. Pismene ponudbe na upravništvo SLOVENCA pod šifro: »STROJNIK 2773«.

Vrlo kavarniško blagajničarko iščemo v prav dobro in stalno službo. — Pismene ponudbe na poštni predal št. 27, Ljubljana.

Prodajalka z daljšo prakso in pri- sprejme za **blagajničarko** pri: A. SUŠNIK, železnina, Zaloška ce- sta, Ljubljana.

Zahvala.

Ob priliki težke izgube, ki nas je zadela s smrtjo našega ljubega sinčka ozi- roma brata

Ivana Valentinčiča

izrekamo svojo najpriznnej- šo zahvalo vsem sorodni- kom, prijateljem in znan- cem za tako obilne izraze globokega sočutja pa za poklonjeno lepo cvetje in vsem, ki so ga spremili k zadnje- mu počitku. Bog Vam sto- tero poplačaj!

Ljubljana, 9. julija 1922.

ZALUJOČI OSTALI.

Zobozdravnik

dr. A. PRAUNSEIS ne ordinira od 13. julija do 30. julija.

Gozdarski uradnik

išče skromno mesečno sobo event. s hrano. Ponudbe na Slovenca pod »GOZDARSKI URADNIK«. 2734

14 letni deček, zdrav in kre- pak, pošteni- starišev želi učnega mesta v kakšnji trgovini, tudi na deželi. Naslov pove uprava lista pod številko 2695.

Starejšo gospodično

(vzgojiteljico) po možnosti učiteljico, sprejemem za dobo šol- skih počitnic k štirim otrokom. Honorar mesečno K 1000.- ter hrana. Naslov pove upravnistvo lista pod št. 2707.

Več tesarjev

takoj sprejememo za pri- prosto delo na akord. Prosto stanovanje. Po- nudbe na Podjetje inž. Dukič & dr. Ljubljana, Bohoričeva ulica 20. — 2716

Tvrdba brata Eberl

v Ljubljani priporoča svojo pleskarsko, ličarsko in črko- slikarsko obrt in hkrati naznanja, da sta gg. Josip Martine in Fran Černe, in sicer prvi od leta 1918, drugi od 1. 1. 1922 njena poslovođji in soude- leženca, ki sta opravljena prevzemati za tvrdko v to stroko spadajoča dela.

Gnoj

se zamenja za

mrvo.

JAK. KAVČIČ, Gradišče 5, Ljubljana.

Za daljšo dobo let oddam v najem dobro idočo **GOSTILNO**

v prometnem kraju na deželi v bližini Kamnika. V popolno renovirani hiši je ves gostilniški inventar na razpolago. Poleg gosline se odda na željo tudi 8 orolov nivo in travnikov reflektantu v pomoč. Ugodna pozicija za mesarja ali lesnega trgovca. Vprašati je na upravo lista pod zaprto kuverto pod št. 2696 in je za odgovor priložiti znamko za 10 K.

Kopalne kostume

in hlače, bluze, športne in promenad- ne, kmečke (dirndl) obleke, športne srajce kakor tudi razno drugo moško in žensko perilo lastnega izdelka pri- poročam po znižanih cenah F. in I. Go- ričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.

Plavalne pasove

iz plutovine izdeluje tovarna za- maškov JELACIN & Ko., Ljub- ljana. 2423

Razno perilo:

a dame, gospode in deco priporoča tvrdka **A. & E. SKABERNE** LJUBLJANA, MESTNI TRG št. 10.

Harmonij zelo lep, pripra- ven za društva, se ceno prod. — Naslov pove uprava pod št. 2780.

Urejeno posestvo

z živim in mrtvim inventarjem, le- pim gozdom in travniki, kupim. Lega kjerkoli v Sloveniji. Cenj. po- nudbe s podrobnimi podatki na upr. lista pod Arondirano posestvo 2742.

Naprodaj:

PISALNI STROJ zn. »Adler«, dva **KONJA, KOČJA, DIRA** s kaso- nom, **BREK, centrif. SESALKA** in drugo. Ponudbe pod: »Priložnost« 2759 upravi SLOVENCA.

Kupim njivo, travnik, zemljišče ali posestvo

med Ljubljano in Vižmarji. — Ponudbe na upravništvo »SLOVENCA« z navedbo cene pod »POSESTVO«.

Kupujem: rezan in tesan LES, bukova drva in oglje.

Ponudbe z navedbo cene na upravništvo pod šifro »LES«.

Pritlična hiša

na deželi naprodaj. Obstoja iz dveh sob, kuhinje, kleti, v hiši električna razsvet- ljava, poleg tudi svinjak in lopa. Od- daljena samo 20 minut od postaje. Na- slov pove uprava lista pod št. 2754.

Spalna soba

smrekova, dobro ohranjena, se prod. za K 9000.— v Rebru 15.

Tovarna solnčnikov in dežnikov

M. A. Maca Beograd, Dobračina ul. 12.

Oddelek za vse vrste indu- strije solnčnikov in dežnikov. Ima v zalogi vse potrebščine in vse posamezne dele za iz- delovanje dežnikov.

Dolnje palice v vseh debe- lostih, neizdelanih in politi- ranih.

Najugodnejše cene.

Darujte za gladojoče v Rusiji!

!!! AUTO !!!

BENCIN PNEUMATIKA
OLJE VSA POPRAVILA
MAST IN VOZNJE
Le prvovrstno blago in delo po solid- nih cenah nudi
JUGO-AUTO d. z o. z. v Ljubljani.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 Din.)

FOTO-LITOGRAFSKA DELA: po najmodernejšem načinu in zmernih cenah. Jugoslav. tiskarna v Ljubljani.

FOTOGRAFSKI ATELJE: Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.

GRADBENO PODJETJE IN TEHNIŠKA PISARNA: Ing. Alojz Hrovat in ing. Albin Černe, Ljubljana, Krekov trg št. 10/l.

KONFEKCIJA. J. Maček, Aleksandrova cesta 3.

GRAMOFON. PLOŠČE in posamezni deli. A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

ILIRIJA, LESNA TRGOVSKA IN INDUSTRIJALNA DRUŽBA Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

KLEPARJI: Produktivna zadruga kleparjev, inštalat- terjev, kotlarjev in krovec v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 28.

Korn T. Poljanska cesta št. 8.

Remtgar & Šmerkol, Florijanska ul. 13.

KLISEJE: za eno- ali večbarvni tisk, za vse oblike in vrste tiska, Jugoslavanska tiskarna v Ljubljani.

KNJIGARNE: Jugoslavanska knjigarna, Pred škofijo.

MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje: Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

»OREL« POTREBŠČINE IN KLOBUKI: Kunovar Ivan, Stari trg št. 10.

PARNA PEKARNA: Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gra- dišče št. 5.

3 prikojevalce,

izvežbane, prvovrstne, trezne mo- či sprejememo. Ponudbe na pisar- no: Konfekcijska tovarna »Frande« Ljubljana, Emonska cesta 8. Isto- tam oddamo zanesljivim krojačem proti kavčiji **DELO NA DOM.** Spretni, zanesljivi in trezni delav- ci se pa sprejmejo v tovarno, 2561

PISALNI STROJI IN POTREBŠČINE: Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

PLESKARJI, SOBO- IN ČRKOSLIKARJI: Produktivna zadruga, reg. zadr. z o. z., Ljubljana, Gosposka ulica št. 4.

SOBNO SLIKARSTVO: Zuran Martin, Mestni trg št. 12.

SPEDICIJSKA PODJETJA: »Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463.

Ransinger R. Cesta na juž. železnico 7—9.

STAVBENO PODJETJE: Vihtin Ivan, Ljubljana, Vodmatski trg 7.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO: Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

STEKLAR: Bajželj Jožef, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 6/11.

SVETLO KOPIRNE ODTISE: (pavze) pozitivne in negativne, v poljub- ni velikosti. Jugoslavanska tiskarna v Ljubljani.

TOVARNA PEČI IN STEDILNIKOV: T. Heuffel-a nasl. Žunič, Glince 258 pri Ljubljani.

TRGOV. Z DEŽNIKI IN SOLNČNIKI: Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ZELEZNINO IN CEMENTOM: Erjavce & Turk pri »lati lopatic, Valva- zorjev trg št. 7.

Sušnik Alojzij, Zaloška cesta št. 21.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA: Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10 (Ceno in točno.)

ZALOGA POHISTVA: F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

Amerikanska kuhinja

na krovu parobroda

United States Lines

Vodstvo parobrodov amerikanske vlade je posetilo osobito pazljivost kuhinji, katere sličnost se dobe samo v naj- večjih svetovnih hotelih.

Velike, dobro zračne posamezne in skupne sobe in prostori za odpočitek so poleg pazljive postrežbe in naj- večjega komforta, prednost teh paro- brodov.

Zahtevajte od spodaj označenega na- slova plovne listine in paroplovne načrte.

UNITED STATES LINES

Berlin W 8, Unt. d. Linden 1. — Zagreb, Viator Konačište, Mihanovičeva ulica ter vse večje potne pisarne. — Generalno zastopstvo: Nord- deutscher Lloyd, Bremen.